Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 18.09.2013 www.osw.waw.pl

Niemcy eksportują system kształcenia zawodowego

Kamil Frymark, Niemcy eksportują system kształcenia zawodowego

12 września w ramach Federalnego Instytutu Kształcenia Zawodowego powstało Centrum Międzynarodowej Współpracy Kształcenia Zawodowego. Centrum ma pomóc w prezentowaniu spójnej polityki w zakresie promowania kształcenia zawodowego oraz w koordynowaniu polityki ministerstw RFN: Szkolnictwa i Badań, Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Gospodarki i Technologii oraz MSZ. Głównymi partnerami wspierającymi promocję systemu kształcenia za granicą są po stronie niemieckiej Izby Handlu Zagranicznego, związki zawodowe, Niemieckie Towarzystwo Współpracy Międzynarodowej oraz państwowy bank KfW.

Specyfika niemieckiego systemu polega na wykorzystaniu tradycyjnego modelu łączenia nauki w szkole z praktyką zawodową w konkretnym przedsiębiorstwie, które w wielu przypadkach po zakończeniu trzyletniej nauki zatrudnia byłych uczniów. W 2013 roku około 60% młodych Niemców zdecydowało się na tę formę kształcenia po szkole podstawowej. Postulaty wprowadzenia w państwach UE niemieckiego modelu kształcenia zawodowego rząd RFN zgłaszał m.in. na spotkaniach Rady Europejskiej w czerwcu br. oraz szefów państw UE i KE w lipcu br. w Berlinie. Przykładem dotychczasowej współpracy w tym zakresie są m.in. memoranda pomiędzy RFN a Hiszpanią i Portugalią z lipca i listopada 2012 roku, w których Niemcy oferują doradztwo, kształcenie w RFN nauczycieli oraz wymianę uczniów.

Komentarz

- Niemcy promując własny system kształcenia zawodowego wskazują na możliwość rozwiązania problemu bezrobocia wśród młodzieży w UE, co ma być także sposobem na wychodzenie z kryzysu strefy euro. Taka retoryka jest kolejnym przykładem promowania przez rząd RFN niemieckich rozwiązań, które mają poprawić funkcjonowanie strefy euro. Wcześniej podobna argumentacja dotyczyła przeprowadzenia reform rynku pracy, ustanowienia „kotwicy budżetowej" oraz konsolidacji finansów publicznych przez zadłużone państwa strefy euro.

- Wprowadzenie niemieckiego systemu kształcenia zawodowego ma przede wszystkim przygotować kadry dla przemysłu RFN posiadającego filie w państwach zainteresowanych nowymi rozwiązaniami. Ponadto, dobrze wyszkoleni pracownicy mają uzupełnić (po każdorazowej nostryfikacji dyplomów) braki wykwalifikowanej siły

roboczej w Niemczech, gdyż dotychczasowe projekty zachęcające obcokrajowców (również spoza UE) do podejmowania pracy w RFN nie przynoszą spodziewanych rezultatów. Ważną rolę we wprowadzaniu niemieckich rozwiązań odgrywają niemieckie koncerny, m.in. Siemens realizujący projekty kształcenia zawodowego od 2006 roku w USA, RPA, Indiach, Malezji i Wielkiej Brytanii oraz Volkswagen wspierający Seata, który od września 2012 roku kształci w ten sposób pracowników w Hiszpanii.

- Upowszechnianie niemieckiego modelu kształcenia zawodowego jest częścią polityki zagranicznej Berlina oraz stanowi jeden z przykładów realizowanej od 2012 roku strategii dotyczącej mocarstw wschodzących. Ministerstwo Współpracy Gospodarczej i Rozwoju współodpowiedzialne wraz z MSZ za realizację strategii, prowadzi projekty kształcenia zawodowego łącznie w 80 państwach, przeznaczając na ten cel 90 mln euro (w 2012) i udzielając gwarancji kredytowych poprzez bank KfW o wartości 140 mln euro (w 2012).